პარასკევი, 1918 წ. თებერვლის 9 (22) № 32

ფასი ერთი შაური

საქართველო

რედაქცია

ხელნაწერთა მიბაძვა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში უნდა აღნიშნული იყოს ავტორის გვარი და მისამართი. უმჯობესია გამოგზავნილი მასალა უფასო ეთვლება. დაუბეჭდავი ხელნაწერი არ უბრუნდება და რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას მის შესახებ არ კისრულობს.

რედაქტორი დღეა დილის 9—3 საათამდის, გარდა უქმე დღისა. სარედაქციო საქმეების გამო პირადად მოლაპარაკები შეიძლება ამავე დროს.

ადმინისტრაცია: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5. ქართული ქარგანლა. ფოსტის მისამართი: Тифлисъ, почт. ящикъ № 76. ტელეგრამის მისამართი: Тифлисъ. Сакартвело.

ადმინისტრაცია

გაზეთის ფასი ერთის წლით 50 მ. 6 თვით 27 მ. 3 თვით 13 მ. 50 კ. ერთი თვით (მხოლოდ თბილისში) 4 მ. 50 კ. ცალკე № 20 კაპ. განცხადების ფასი სტრიქონი პეტიტისა პირველ გვერდზე 40 კაპ. შუალედურზე—30 კაპ. საქართველოს გარეშე მიდებულ განცხადებათა ფასი ორჯერ მეტია. ხანგრძლივადი განცხადება თითოჯერ ზომით: 15×2=8 მანეთი, 20×2=10 მანეთი, 30×2=15 მანეთი. მიბაძვართან გამოცემა ლირს ქალაქში 1 მან. ქალაქს გარეთ 1 მ. და 50 კ. ფული და წერილები, რაც კონტორის შეეხება, უნდა გამოიგზავნოს კონტორის სახელზე. საჩქარო განცხადებანი უნდა მოტანილ იქმნას ორი საათისა კონტორაში. კონტორა დღეა დილის 9 საათიდან 3 საათამდე და საღამოს 6—7 საათზე.

ტელეფონი რედაქციისა და კონტორისა 15—73

დღეს:

ინოგენები:

გერმანელებს მთელს ფრონტზე, ბალტიის ზღვიდან უკრაინის საზღვრებამდე, შემოტევა დაუწყიათ; აუღიათ დვინსკი.

გერმანეთი ინგლისისგან ადენისა და გიბრალტარის ნახშირის სადგურებზე ხელის აღებას მოითხოვს.

თურქესტანში ბავშვებსა და ქალებს პურზე ჭყიდიან.—შახსევანებს რეშტი აუღიათ და თეირანისაკენ წამოსულან.

წერილები:

ა. ასათიანი. ამიერ-კავკასიის, თუ ქართული დემოკრატია.

ბიბი ბოლლენდ. „ესერების“ პარტია.

ბ. შალიბაშვილი. სოფლის აგრარული მოძრაობის გამო.

ჟართლელი. გორის ამბები.

რ. ხუციშვილი. ფიზიკის ტერმინები.

ილ. აბაშიძე. ბენეფისი ივ. სარაჯიშვილისა (თეატრი და ხელოვნება).

ეროვნულ საბჭოს ანგარიში.

ზაქარია ნაკოლოზის ძე სიდამონ-ერისთავი ცოლითურთ მწუხარებით აუწყებენ ნაცნობთ და ნათესავთ, რომ ძვირფას დის

ნინო ნიკოლოზის ასულ

გერიწიხ

გარდაცვალებიდან ორმოცის თავზე ოთხი ლვთისმეტყველის ეკლესიაში შაბათს, დილის 9½ საათზე, გადახდილ იქმნება წირვა. ხოლო პანაშვიდი იქმნა მიცვალებულის სასაფლაოზე წირვის შემდეგ.

(1—1008—1)

დავით ბესარიონის ძე, ელისაბედ, ეფემია და ნინო ხელთუფლიშვილები ულრმეს მადლობას სწერენ ყველა იმ პირთ, რომელთაც პატივი სცეს გარდაცვალებული მათი ძვირფასი და დაუვიწყარი დის

მარიამ ბესარიონ ს ასულ

ხელთუფლიშვილის

ხსოვნას და მძიმე მწუხარება გამოუცხადეს თავიანთ თანაგრძნობა პირადი დასწრებით, წერილებით და ტელეგრამებით.

1—1010—1

ნადგომა ზურაბის ასული შვილებითურთ: ვლადიმერით, გრიგოლით და იოანეთ, აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთა, რომ ქვირის, 11 თებერვალს გარდახდილ იქმნება წირვა და პანაშვიდი სულ ყველა მიუფლის

ილია დავითის ძის

ბაბიშვილისა

კუკიის წმ. ნინოს სასაფლაოზედ.

წირვა დაიწყება დილის 10 საათზედ. 1—1009—1

შვილები: ალექსანდრე, კოტე, ანჩიფერი და გიორგი ნიკოლოზის ძენი, რძალები: ვარო ზაქარიას ასული, ოლგა გიორგის ასული, თამარ ნიკოლოზის ასული და ელენე პავლეს ასული ბაგრატიონ დავითიშვილები აუწყებენ ყველა მოკეთეს, რომ შაბათს, 10-ს თებერვალს, დილის 10 საათზე, ქვაშვეთის წმიდა გიორგის ეკლესიაში გარდახდილ იქმნება წლის წირვა

სალომე სულხანის ასულის

ბაგრატიონ-დავითიშვილის

სულის მოსახსენებლად. 1-1007-1

მიიღება ხელის მოწერა 1918 წლისათვის

კოოპერატივებზე და კოოპერატორებზე

დაეხმარეთ საქართველოს ეროვნულ საბჭოს ფულის

მოგროვებით, ყოველმა კოოპერატივმა წმინდა მოგებიდან უნდა გადასდოს

ნაწილი საბჭოსათვის.

ამიერ-კავკასიის საკოოპერაციო კავშირი.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს საფინანსო სექცია.

(5—903—4)

ცხადდება, რომ შემოწირულება საქართველოს ეროვნული ფონდის განსაკუთრებულად მიიღება ეროვნულ საბჭოს საგმგართველოში, (ფრანკლინის ქუჩა, 11, საკუთარი სახლი) დილის 11—3-მდე

საქართ. მრ.-დემ. პარტიის პირველი უბნის

კომიტეტი

ამით ეცხადების, რომ შაბათს 10 თებერვალს, საღამოს 5 საათზე ქართული ვიმნაზიის დარბაზში გაიმართება

საზოგადო კრება

კრების საგანნი: 1) სადღეისო საკითხები დღევანდელ მომენტზე, 2) მოხსენება წარსული კონფერენციის და 3) საბუნო კომიტეტის არჩევნები. ამასთანავე კრება ინიშნება ზეადრე და ვსთხოვთ ყველა წევრთ აუცილებლად დესწრონენ.

2—1 პირველი უბნის კომიტეტი.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის

მთაწმინდის კომიტეტი

იმყოფება სასახლის ქუჩაზე № 5, (გაზეთ „საქართველოს“ რედაქციის მენა). დიაა ყოველ დღე დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 1 საათამდინ და საღამოს 7—9 საათამდინ. ამ დროს განმავლობაში შეიძლება რაიგორც ცნობების მიღება, ისე წერილად ჩაწერა და შემოწირულების შეტანა.

პარასკევს, 9 თებერვალს, საღამოს 6 საათზე სამეურნეო განყის შენობაში დანიშნულია

საზოგადო კრება

ეროვნულ დემოკრატიულ პარტიის თბილისის მესამე და მეოთხე სამოლაქიო უბნების წევრთა და თანაგრძნობთა. ფსთხოვთ მოგრძანდნენ. **კრების** საგანი: 1. მოხსენება კონფერენციის შესახებ. 2. მიმდინარე მომენტი. 3. კომიტეტის წევრთა არჩევნები.

ამიერ-კავკასიის კომისარიატთან არსებულ კონვოის უფროსი

დ. მიქელაძე,

ამით ეცხადების, რომ მასთან ჩაწერილი პირები უნდა გამოცხადდენ თებერვლის 10-ს საათის 11-ზე სასტუმრო ორიენტში № 10 გოლოვინის პროსპექტზე.

(1—1006—1)

სამკურნალო კაბინეთი ექიმ

ალექსანდრე დავითის ძის

კეკელიასი

ეღების კვირა, ვენერიული და სიფილისით ავადმყოფებს (914-ს და 606-ს შეუზიარებენ) ავადმყოფთა მიღება 5—8 საათამდე სადამოთი. მიხეილის პროსპექტი № 116 სასტუმრო „ნიერს“ პირველპირ ტელეფონი 14—28.

ბერლინის უნივერსიტეტის მედიცინის

დოქტორი

გ. გ. მეჰრაბიანცი

შინაგან ავადმყოფობა — ფილტვის—მკურნალობა და გულისა. ახალი რენტგენ-ელექტრო-სინათლის კაბინეტში, გამოკვლევა და წამალობა (ს.ი.) სხივებთ. დიდი სიფრთხილით, გასაკურნებელი ნაკადები დაარსებულია შინაგანის სნეულებისათვის, პნევმოტორაკსი. ავადმყოფებს ეღებს ყოველ-დღე დილის 9—1 ს.-დე და საღამოს 5—7 ს., მიბეთოვის ქ., № 23, ტელეფ. № 7—92.

თ—986—9

სამკურნალო კაბინეთი

პ. ს.

ფონ-ირტელისა

ქირურგიულ-ვენერიულ და კანის ავადმყოფობათა სპეციალი სამკურნალო წამლობა ელექტრონით და ოპერაციები, წამლობა „914“-ით და „606“-ით, ავადმყოფთა მიღება: 9—12 საათამდე დილით და 4½—8 საღამოთი. მიხეილოვის პროსპექტის კუთხე № 128, კრილოვის ქუჩა № 1. ოგანეზოვის საბლი. მეორე შესავალი კრილოვის ქუჩით.

დოქტორი ექიმ

მიხეილ ანთიმოზის შვ

კალანდარიშვილი

ეუფლობოთ გერმანი თბ. კვალიფიკაციანი კორპუსისა.

ბავშვთა, შინაგან და ქირურგიულ ავადმყოფობათან ავადმყოფებს მიიღებს დილის 8—9-ზედ. სადამოს 5—7. ტელეფ. № 17—21.

ექიმი

ვ. ო. ზანდუკელი

ასისტენტი ნოსკოვის სანატორიუმ-სამკურნალო ექ. ნ. ბ. კიშკინისა.

ეღების შინაგან და ნერვების ავადმყ. (პროფიტერაპია) სამშაბათობით, ოთხშ. ბ. ... ხუთშ. ... ... № 22.

თ—989—9

ექიმი

დ. ი. ჯაფარიძე

მიიღებს შინაგანის ყურის ყელის და ცხვირის ავადმყოფებს დილის 11 საათიდან ნაშუადღევის 1 საათამდე, საღამოს 5-დან 7-მდე.

მისამართი: მაღათოვის ქუჩა № 17. ალექსანდრეს ბაღის პირდაპირ.

თ—907—1

ექიმი

დიმიტრი (რამინ) იოსებიძე

ყოფილ ...

სამკურნალოს შინაგან და ვენერიულ ავადმყოფობით, სიფილისი და მისი შედეგები, სასსლ ნაკადებობა, ქრონიკული ... ...

ვის გაზვიადებულს ისტორიაში. ან იქნებ „ამ ერ-კავკასიის დემოკრატია“ არსებობდა სინამდვილეში და არა მხოლოდ ჩვენი სოციალდემოკრატიის ოცნებაში, მაგრამ ჯერ მას არ გამოუჩენია საკმაო აქტივობა და ამიტომ არ გამოსულა, როგორც მთლიანი პოლიტიკური ძალა. იქნებ მართლაც არსებობს ეს პოლიტიკური წყარო, რომელსაც ჩვენი სოციალდემოკრატები ხარბად დაეწაფვიან, რადგან რუსეთის დემოკრატიული წყაროები მათ კარგა ბანი დაუშრათ.

ამიერ-კავკასიის დაფარულ პოლიტიკურ ძალების გამოაშკარავება შეიძლება დამფუძნებელ კრებისთვის მომხდარ არჩევნების განხილვით, როდესაც „ამიერ-კავკასიის დემოკრატიამ“ პასიურად გამოხატა თავისი სურვილები, და აგრეთვე ლოგიკური მოვლენების მოლოდინიდან გათვალისწინებით. ამიერ-კავკასიის დემოკრატიის ხმები სამ პარტიის შორის დანაწილდა, თითქმის თანასწორად. ეს იყო მენშევიკების პარტია, ეს იყო დაშნაკცუტუნი და მუსავატი. დაშნაკცაკანებმა შეკრიბეს თითქმის მეოთხე სომხის ხალხის ხმები, მუსავატმა—ყველა თათრების. მენშევიკების სიამ კი—ქართველი ერის დიდი უმრავლესობის ხმები. რა არის საერთო ამ პარტიათა შორის? დაშნაკცაკანები სომხური ეროვნული პარტია, მუსავატი თათრული ეროვნული და მენშევიკები ოფიციალ ქართველ ეროვნულ პარტიად ჯერ არ გამხდარა, მაგრამ ეს პარტია მუდამ ქართული იყო, თავის შემადგენლობით მაინც. ასე რომ „ამიერ-კავკასიის დემოკრატია“ სამს უმთავრეს ნაწილად გაიყო და ხმები მისცა სამს სიას —ქართულს, თათრულს და სომხურს.

მაგრამ არსებობს ამიერ-კავკასიის საერთო მთავრობა. იქნებ მან მოახდინა ახალი პოლიტიკური გადაჯგუფება, დაბადა „ამიერ-კავკასიის დემოკრატია“ და მას დაეყრდნო. კომისარიატის მენშევიკ წევრებმა კარგად უწყიან, რომ მათ ვერ მოახდინეს ეს სასწაული. ამიერ-კავკასიის საერთო მთავრობას სრულიად არავითარი განმაგლობა არ აქვს თათრულს და სომხურს პროვინციებში. იქ თავისი ეროვნული ცენტრები აქვთ და მხოლოდ იმათ ემორჩილებიან. ამიერ-კავკასიის კომისარიატი, მთელი თავისი ქართული, თათრული, სომხური და რუსული შემადგენლობით საქართველოს კისერზე დარჩა. სხვაგან მათ არავითარი ძალა არ აქვთ. ამ რუსეთის ბატონობის ნაშთს და მენშევიკების შემოქმედების ნაყოფს მხოლოდ ჩვენ უნდა ვეყმოთ.

ან იქნებ არჩევნების შემდგომ მოხდა ამიერ-კავკასიის ერთა და პარტიათა შორის ახალი გადაჯგუფება და ჩვენმა მენშევიკებმა შეჰქმნეს ამიერ-კავკასიური დემოკრატიული პლატფორმა?

ამის პასუხს გვაძლევს თვით მენშევიკების უკანასკნელი ყრილობა. ედგეჭკორის, ჩხენკელის და რამიშვილის სიტყვები აშკარად ამტკიცებენ, რომ ჩვენი მენშევიკები არა თუ ვერ პოულობენ ყველა დიდ პარტიებისთვის საერთო პლატფორმას, არამედ მათ არც კი აქვთ იმედი, რომ ამიერ-კავკასიაში ისეთს მთავრობას შექმნიან, რომელსაც სეიმის შემადგენლობის უმრავლესობა მიემხრობა. „ჩვენ არ გვყავს მოკავშირენი“, აი თვით მენშევიკების დასკვნა ამ საკითხზე. და ეს რომ ასეა, ეს მათ ყველა სხვებზე გვიან მიხვდენ.

ასეთს სასოწარკვეთილების წამებში ჩვენი მენშევიკები ისევ რუსეთის დემოკრატიის ტკბილს მოგონებებში ჰპოულობენ შვებას და სულიერ სიმშვიდეს. „ჩვენი ძირითადი ხაზი, ეს რუსეთის დემოკრატიასთან განუწყვეტელი კავშირია“, ამბობს ე. ედგეჭკორი. „ჩვენ ყველა უფლებების წყაროთ ვალიარებთ სრულიათ რუსეთის დამფუძნებელ კრებას და თუ დღეს აქ ვიწვევთ სეიმს—ეს ჩვენი უბედურებაა და არა ბედნიერება“, დასძენს ა. ჩხენკელი. „ეროვნული საბჭოები—ეს პირდაპირი გაუგებრობაა“, დაასკვნის კიდევ ერთი დელეგატი.

ქართული სოციალ-დემოკრატია მძიმე სულიერ დრამას განიცდის. ის თავიდანვე უცხო იდეებზე, უცხო მიზნებზე და მისწრაფებებზე ალმოცენებული პარტია იყო. პარტია გაიზარდა. მან გარს შემოიკრიბა ქართველი ერის დიდი ნაწილი, მაგრამ ამან მაინც ვერ შესცვალა პარტიის მიმართულება. ჩვენი სოციალ-დემოკრატები ქართულ დემოკრატიის ძალდონით უცხო დემოკრატიას აშენებდა, უცხო საქმეს აძლიერებდა და ამტკიცებდა. დღეს ეს შეუძლებელი შეიქნა და ის თვალსაჩინოა, ეროვნებს რუსეთის დემოკრატიას, რუსეთის პროლეტარიატს. პარტიაში შეკრული ქართველი ხალხი მიჰყავდა, ბეტხოვენი კი ებრძოდა თავის ბედისწერას და ფიქრობდა თხილი გაგიმარჯოს, მოვითმინო, აგიტატი ყოველივე ტანჯვა-ვაება. ხურმე მსურს ბედისწერა ხელში შეარეულა“.

არაა, ბეტხოვენის შინაგანი ბრძოლა ქართველ გამოიხატება. ამისთანა ბუნებასა ალბულ ადამიანში და ბრძოლა

სიყვარული, ერთგულება—ძლიერი გრძნობებია. როდესაც კავკასიის ფრონტი გაიხსნა და დაიშალა, რუსის ჯარი ცხვრის ფარასავით გაეშურა რუსეთისაკენ. მრავალი ქართველი სალდათი წაჰყვა თურმე რუსეთში ამ ბრბოს და ვერავინ შესძლო მათი დაბრუნება. რუსეთის დემოკრატიას ვერ უღალატებთ, რუსეთის რევოლიუციას უნდა დავიცვათო. იქნება ბევრმა ქართველმა მენშევიკმაც გვაჩვენოს ასეთი სიყვარული და ერთგულების მაგალითი.

ამ დარჩება შეიძლება სოციალ-დემოკრატიული პარტიის მიწერილი და ხორციელი ნაწილი, რომელიც ქართულ დემოკრატიის ძალებით ქართულ დემოკრატიის ინტერესებს ემსახურება, დაბეიწყებს რუსულ ოცნებებს და სიზმრებს და ქართულ ეროვნულ პარტიად იქცევა. სული კი მისი, ვით ფაუსტის უმანკო მსხვერპლის სული ანგელოზის ფრთებზე გადაფრინდება იმ სიოცნებო ქვეყანაში, საიდანაც ის ჩვენდა საგალალოდ იყო მოფრენილი.

ა. ახათიანი.

ეროვნული საბჭო

თებერვლის 7 სხდომა.

სხდომას ჰსხნის ორ საათზე აკაკი ჩხენკელი. საბჭოს წევრთა უმრავლესობა სხდომაზე გამოცხადებულია. დღის წესრიგში პირველ ადგილას „ანარქია სოფლად“ არის. ამ საკითხის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ბ-ნი პავლე საყვარელიძე.

ანარქია სოფლად

ხულიგანური ამბები ეროვნულმა საბჭომ უნდა დაჰგმოს და განკიცხოს

ბ. ხაყვარელიძე (ადგილობელი) მთელი მოხსენების გაკეთება ტეხნიკური მიზეზების გამო შეუძლებელია. ვიტყვი სოკლედ. მთელი გორის მაზრა წარმოადგენს საშინელს სურათს. ყლეტენ და ჰხოცავენ უხვთოთ მიწის—მფლობელებს.

მაგრამ ეს მოძრაობა არ არის ხალხისნური. პირიქით, პირადულია. რამოდენიმე თავზე-ხელაღებული „შაიკები“ თავისუფლად დათარეშობენ მთელს მაზრაში და ბოლშევიკების სახელით სჩადიან ხულიგანურ საქმეებს. შედგენილია წინადაწინვე მთელი სიები თავად-აზნაურებისა და მათ ამოხოცვას სისტემატიურად აწარმოებენ. ხალხში დადის ხმები „ნასწავლი ხალხი“ (იგულისხმეთ თავად-აზნაურობა) მომზრეა რუსეთის ჩამოშორებისა და თათრებს უჭერს მხარსო. ყველა ამათ საშინელი შედეგი მოიქვეს.

ეს მოვლენა აუცილებლივ უნდა დაიგმოს. ჩვენ ვიცით, რომ დღეს საქართველოში არსებობს მხოლოდ ერთი ერი. ქართველ ერში მარცხენა და მარჯვენა არ არის. მხოლოდ ერთი აგრარული საკითხი გვთიშავს, მაგრამ დარწმუნებული ვართ, აქაც საერთო აზრი გაიმარჯვებს.

ეროვნული საბჭო ვალდებულია პირდაპირ დაჰგმოს ხულიგანური გამოსვლები სოფლად და გაგზავნოს გორის მაზრაში დელეგაცია, რომელიც შეიარაღებს ხალხს და სასტიკად შეებრძოლება ამ საზიზღარ საქმეს.

საკირე თავადების სასაძლოდ არის გამოცხადებული.

კ. აფხაზი. (უპარტიო) მართალია თავზარდამცემი ამბები მოდის გორის მაზრიდან. თავად-აზნაურებს ყლეტენ. ერთს სოფელში საკირე თავადების სასაკლაოდ არის გამოცხადებული. თუ გლეხები უნდა ამხედრებულ ყანენ თავად-აზნაურების წინააღმდეგ, ეს რევოლუციის პირველ დღეებში. დღეს კი უსაფუძვლოა. დაასახელეთ, რომელმა თავადმა ან აზნაურმა ხელი შეუწყო კონტრ-რევოლუციას? მაშ რამ გამოიწვია ეს სისხლის ღვრა?!.

რას ნიშნავს ეს?! მერე რას ართმევენ თავადებს და აზნაურებს?! რა აბადია მათ? 80 პროცენტი თავადებისა და აზნაურებისა არის მფლობელი 0—20-დე დესეტინა მიწისა. საშუალო შემძლებელ თავადს 100 დესეტინაზე მეტი არა აქვს. მაგრამ ეს მიწებიც ხომ გადავიდა გლეხების ხელში.

ვრცელ თვეა, რაც ჩვენს ყურებამდე მოაღწია, რომ გლეხებს მთელი სიები აქვსთ შემდგარი იმ თავადებისა და აზნაურებისა, რომელნიც მათ უნდა ამოეჟლიტათ.

ამის შესახებ არავფერი არ იცოდნა ამიერ-კავკასიის მთავრობამ.

საწინააღმდეგოდ, ჩვენში ერთი რევოლუციონური წერილი არ დაიწერება, რომ თავად აზნაურობა ხალხის მტრებად და შავ-რაზმელებად არ იყვნენ გამოყვანილი. იქნება ხალხის ინტერესებისათვის სასურველი იყვეს ჩვენი ამოჟლეტა, მაშინ დავსტოვებთ ჩვენ მამულ დედულს და გადავსახლდებით. თუ ეს ასე არ არის, მაშინ ეროვნულმა საბჭომ უნდა დაჰგმოს ეს მოვლენა და უნდა გვიხსნას გამხეცებულ ბრბოსაგან.

ანარქია გორის მაზრაში მოსალოდნელი იყო.

კ. გვარჯალაძე (მენშევიკი). თუ კი ანარქია, საქართველოში სადმე მოსალოდნელი იყო, ეს გორის მაზრაში, სადაც მიწად-მფლობელობა თავადაზნაურების ხელშია. ანარქიას უნდა ეფეთქა, ეს იყო აუცილებელი მოვლენა. გლეხები სოფლად აშტკიცებენ, რომ თავად-აზნაურობა ჩუმ მუშაობას ეწევა, რათა ძველი პირობები დაიბრუნოსო. ბ-ნი აფხაზი ბრძანებს, თავად-აზნაურობა რევოლუციის წინააღმდეგ არ გამოსულაო. ეს მხოლოდ გარეგნულად. ფაქტიურად კი ამტკიცებენ, რომ თავად-აზნაურობა მუშაობდა რევოლიუციის წინააღმდეგ. ეს მოძრაობა აგრარულია და ამიტომ საჭირო და აუცილებელია, რომ მიწის რეფორმა ცხოვრებაში რაც შეიძლება მალე გატარდეს.

გორის მაზრის მოძრაობა აგრარული კი არ არის, არამედ ეროვნულია.

ბ. გვაზავა. (ეროვნულ დემ.) საზიზღარი ამბები ჰხდება. ყლეტენ ბავშვებს, ჰკლავენ დედაკაცებს და ყოველივე სიბინძურეს სჩადიან. შეუძლებელია ამ მოვლენას შევხედოთ პარტიული თვალთსაზრისით. ვინც კი ადამიანია, ყველამ უნდა დაჰგმოს ეს საზიზღარი საქმეები, გორის მაზრაში მოხდარი ამბების დაკავშირება სოციალურ საკითხთან შეუძლებელია, ამოხოცეს მთელი ოჯახობით იმისთანები, ვისაც არაფერი არ ამბადია. თავადაზნაურობამ ხომ თავისივე სურვილით უარი სთქვა თავის პრივილეგიებზე.

კ. გვარჯალაძე (ადგილიდან) მხოლოდ ქალაქებზე.

ბ. გვაზავა. (განაგრძობს) აღსანიშნავია, რომ ხულიგანურმა ამბებმა იფეთქეს გორის იმ მაზრებში, სადაც მცხოვრებლები ეროვნების მიხედვით არეულია. ეს არეულობა არის არა აგრარული, არამედ ეროვნული. საქართველოს მტრებს სურთ შეუსიონ ერთი ნაწილი ქართველებისა მეორე ნაწილს. ეს მათთვის აუცილებელია.

საჭირო საქმის გაკეთება და არა სიტყვების რახარუხი

რ. გაბაშვილი (ერ.-დემ.) მთავროგის კაცი, ბატონი გვარჯალაძე ასე მკაცრად არ უნდა გამოსულიყო. სიტყვების რახა-რუხი არ კმარა, საჭიროა საქმის გაკეთება. თუ საყვედურები იყო საჭირო, მაშინ მთავრობის წარმომადგენლებს საყვედურები თავიანთ თავზე უნდა მიეტანათ, ყოველ რევოლუციას თან სდევს ანარქია. ეს ბავშვური ჭეშმარიტებაა. მთავრობამ კი ეს მოსალოდნელი ანარქია მტკიცე წესწყობილებით დასაწყისშივე უნდა ჩაჰკლას. ამბობენ, აგრარული საკითხის გადაჭრა და მილიციის დაარსება მოსპობს ანარქიასო. ბაგალითად მოპყავთ შვეიცარია. მაგრამ არა მგონია, შვეიცარიაში ხდებოდეს ძეძეთ-მწოვარათა ბავშვების ხოცვა.

ანარქია ჩვენში ისტორიული აუცილებელი მოვლენა იყო

ალ. ლომთათიძე მენშევიკებს გლეხა დრო დაგვიდგა. ყოველ მხრიდან მენშევიკებზე იერიში მოიქცა, აქედან დასკვნა—ჩამოაშორეთ მთავრობას მენშევიკები და საქმე კარგად წავა.

აფხაზს რომ განეცხადებინა, ანარქია სოფლად გორის მაზრაში ისტორიული აუცილებელი იყო, მაშინ მე მას სიამოვნებით ჩამოვართმევდი ხელს და ვეტყოდი:—დავიდაროთ რაც იყო წინეთ, დავიწყოთ ახალი ცხოვრება.

გორის მაზრაში მსხვილი მიწადმფლობელობა, ის მეზრომელი ხალხი დამონებულია თავად აზნაურების მიერ, ამიტომ ასეთი ამბები იქ მოსალოდნელი იყო.

თუ გსურთ წინააღმდეგი სურათი, მაშინ შეხედეთ გურიის ცხოვრებას, სადაც მიწად-მფლობელობა თანასწორია. იქ ანარქია არასოდეს არ იფეთქებს.

თქვენ გსურთ რომ გორის მაზრის ანარქიას ჩამოაშორეთ აგრარული და სოციალური მხარეები. ეს შეუძლებელია, გეკითხებით, რომ აგრარული რეფორმა ცხოვრებაში გატარებული ყოფილიყო, მაშინ ვენებოდა ადგილი ამ მოძრაობას?

(ხმები ერ.-დემოკრატიულ ფრაქციის კუთხიდან—ეკმნებოდა—).

ჩვენ ვეუბნებიან, ხალხი თქვენ ხელშია, წესრიგის დამყარებაც თქვენ მოგეთხოვებათო. მერე რა რომ ხალხი ჩვენს ხელშია? ქართულ სიბრძნეში ალაარებულია, ერთი მინძური დორი, ას ღორს დასვრისო. ხალხში არ არის ერთობა.

მ. ხაირხელი.

(დასასრული ხვალ)

ზავის გარშემო

იტალეთი ზავის შესახებ

იტალიელმა უპორტფელო მინისტრმა კრიმანდინიმ, ამას წინედ წარმოთქმულ სიტყვაში ის აზრი გაატარა, რომ გერმანეთს და ავსტრიას ჰსურთ საზავო მოლაპარაკებაში ჩაიყოლიონ მოწინააღმდეგე პარტიებიც და ამით მოკავშირეებს ბრძოლის სახსარი მოუსპოს. მაგრამ იტალეთი ფრთხილად არის და ადგილად ვერ ჩავარდება საფრთხეში. იტალეთი მოითხოვს დაუბრუნდეს ვლზას-ლორენი, პოლონეთის, ჩეხიის დამოუკიდებლობას, ბელგეთის, რუმინეთის, სერბიის და ჩერნოგორიის აღდგენას.

ომი

ეგრაული პოლკი პალესტინაში.

„ტაიმსის“ ცნობით, პირველი ებრაული პოლკი იაფფაში მოსულა. ბათალიონები იტალია-საფრანგეთიდან გაიგზავნა. პოლკი შესდგება რამდენიმე ათას მგომრიბგან. იმყოფება მათში თუ არა ამერიკელი—არ ვიცით. პალესტინის ფრონტზე მოკალულია მაიორი ეველინი როთშილდი, შვილი ლეონ როთშილდისა.

გერმანელთა შემოტევა.

სტარიოკონსტანტინოვაში, ვოლინის გუბერნიაში დაიენგენით ამბობენ, რომ ბროდი გერმანელებმა დაიპყრეს.

გერმანეთის ფრონტზე.

გერმანელები ოხრილებს ამაგრებენ. თხრილებში ცხოვრება ჩვეულებრივია. სრული დისციპლინაა. გერმანულ ენაზე გამოცემული ბოლშევიკური მოწოდებანი ფრონტზე არ დადწევენ. რუსეთის ფრონტზე საფრანგეთ-ინგლისის ფრონტიდან გადმოჰყავთ დასასვენებლად. მძიმე არტილერია დასავლეთისკენ გადიტანეს. დასავლეთისკენ გაგზავნეს აგრეთვე რუსებისგან ფრონტზე ნასყიდი ხარბაზნები. რუსების მხარეზე თხრილები მიტოვებულია. დვინსკისკენ მომზადული გზა უდაბნოდაა გადაქცეული.

ბოლშევიკების დიქტატურა

პეტროგრადში

დამფეულთა მუქარა

როსტოვში ჩამოსულები გვიამბობენ, რომ ბოლო ხანებში დიდი ამბები იწყობა. სატანტო ქალაქში დამშეული ხალხი, რომელიც არ იღებს საკმაო პურსა და სანოვაგეს იმუქრება, რომ დაამტვრევს მთელ პეტროგრადს და ყველა დაწესებულებებს, სახალხო კომისრებს ალარავითარი ძალა არა აქვთ, რადგანაც წითელ-გვარდიელები და მეზღვაურები გაფანტულები არიან ათას საქმეებისათვის. ხალხის რისხვას კი ძლიერება ყოველ დღე ემატება.

საერთო მდგომარეობა

პეტროგრადში ბოლშევიკებს მხოლოდ ფიზიკური გამარჯვება ხვდათ. მათ წინააღმდეგ ოპოზიცია დღითიდღე ძლიერდება.

ანარქისტები პეტროგრადში მნიშვნელოვან როლს თამაშობენ, მათ ლენინზედაც კი აქვთ გავლენა. ლენინმა თავის უკანასკნელ სიტყვაში სთქვა: „რევოლიუციის მახლობელი მიზანი საერთო სახელმწიფოებრივ მთავრობის დამხობაა“. უმუშევართა რაზმი დღითი-დღე იზრდება. დიდი ნაკლებობაა ნედლი და სათბობ მასალისა. იანვრის 20-დან 30 ათასი უმუშევარი დარჩენილა მარტო ლიეონის ქარხნებიდან.

ბანკების ნაციონალიზაციას არავითარი დადებითი შედეგები არ მოაქვს. ბანკები უმოქმედოდ რჩებიან, თუმცა შიგ კომისრები სხედან.

მოსკოვში

საერთო მდგომარეობა

იანვრის ბოლო რიცხვებში მოსკოვიდან ჩამოსულები ასე აღწერენ მოსკოვის ცხოვრებას: ბოლშევიკების დეკრეტებს უმრავლესობა ისე ეგზეგზა, როგორც უმარილო ნაკვეთებს. თვით ბოლშევიკებიც არ წუხან თავიანთ დეკრეტების ცხოვრებაში გაფანტარებლობის გამო. სულ სხვაგვარად ეკიდებიან იმ დეკრეტებს, რომლებიც „ფულის საკითხს“ შეეხება. ფულს ძველებურად კვირაში 150 მანეთზე მეტს არ იძლევიან. მაგრამ ამის მიცემასაც მალე შესწყვეტენ, რადგან სახელმწიფო ბანკში ფული ილევა. დეკრეტი „დაზღვეული საზოგადოებათა ნაციონალიზაციის“ შესახებ არ ხორციელდება. დამზღვევი საზოგადოების მოსამსახურენი კატეგორიულ უარს აცხადებენ ბოლშევიკურ მთავრობის მიღებაზე. აირჩიეს გამფიცველი კომიტეტი. ელექტრო დღე და ღამე მუშაობს. ტრამვაი სალამოს 9 საათამდე მოძრაობს. თეატრები, კინომატოგრაფები და ყველა კატეგორიების გასართობი დაწესებულებანი ხალხით იტვირთება. ძნელია ბილეთების შოვნა. მეეტლენი ქალაქში თვითო გასვლაზე 5—7 მანეთს ღებულობენ. სადგურებიდან წასვლა 15 მანეთია. იანვრის 11-დან ყველა გაზეთები გამოდის. პირველად „ვეჩერნეი ვრემია“ გამოვიდა. უმაღლესი სასწავლებლები დაკეტილია უნივერსიტეტის გარდა, მაღე სხვა სასწავლებლებს გაიღებენ. უნივერსიტეტი ბოლშევიკების დაწესებულებებს უჭერია და ისევ წასაღებელია, რომ მის შესწორებას დიდი დრო და ხარჯი დასჭირდება. მოსკოვიდან როსტოვამდის რკინის გზაზე მოძრაობა არ შეწყვეტილა.

პროვინციაში

ეკატერინოდარში

იანვრის 25 ს ბოლშევიკების რაზმები კვლავ შეეცადნენ ეკატერინოდარში შეჭრას. მაგრამ ამაოდ. ბოლშევიკების მსხვერპლი დიდია.

ტელეგრაფის შეწყვეტა

კიევის, ხარკოვის, ეკატერინოსლავის, პოლტავის, კრემენჩუგისა და სარნას შორის ტელეგრაფის მოქმედება შეწყვეტილია.

სევასტოპოლის დაპერა თათრებისაგან

ოდესიდან იუწყებიან: ყირიმის თათრებსა და უკრაინის მთავრობათა შეთანხმებით თათრებს სევასტოპოლის დაპერა მიენდოთ. მიზანი—ბოლშევიკებთან ბრძოლა და წესიერების აღდგენაა.

ეროვნული საკითხი

პოლონეთი და ცენტრალი სახელმწიფოები

უკანასკნელ ხანებში, პოლონეთისა და ცენტრალ სახელმწიფოთა შორის დამოკიდებულებანი მეტად გამწვავდა. მიზეზად იმას ასახელებენ, რომ ცენტრალ სახელმწიფოებმა იტნეს მხოლოდ სამი პოლონური გუბერნია; როგორც ვენიდან იტყობინებიან, ავსტრიელმა პოლონურმა ჯგუფმა კავშირი შესწვეტა ვენის მთავრობასთან.

გერმანული პრესა

გერმანული პრესა ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ მომავალში ფრიად გართულდება რუსეთთან დამოკიდებულების საქმე. ერთი გაზეთი გერმანეთისადვის მოითხოვს მთელ პოლონეთს ხელორუსიით.

პოლონეთი და გერმანეთი

„ფოსიშე ცაიტუნგ“-ში დაბეჭდილია ინტერვიუ პოლონელ პრემიერ-მინისტრ კუხარჟევსკისა. ინტერვიუ გვაძლევს საგულისხმო ცნობებს პოლონურ მთავრობის პოლიტიკის შესახებ. პოლონეთის და საზავო კონფერენციის დამოკიდებულებისთვის კუხარჟევსკი ამბობს:

„რუსებმა მოლაპარაკებაში ლეჩინსკიც დაუშვეს. ამ ნაირად შექმნილია პრეცედენტი და ვიმედოვნებ, რომ გერმანეთი არ დფიქრდება იმაზედ რომ ჩვენი წარმომადგენლები საზავო კონფერენციაზე დაუშვას. აქედან ამჩანს, რომ ბერლინი ... არ გამოიყენებს ... ოფლეს ... ოფლეს ... ოფლეს ... ოფლეს ... ოფლეს ... ოფლეს ... ოფლეს ... ოფლეს ... ...

ქრონიკა

თბილისი.

სეიმის დეპუტატთა რიცხვი. სეიმი გაიხსნება სახელმწიფო თეატრში შაბათს, თებერვლის 10 ნაშუადღევის 12 საათზე. 1 სიამ თავის კანდიდატთაგან გაიუვანა 32 დეპუტატი, მე-2-მე 1, მე-3-მე 5, მე-4-მე 27, მე-5-მე 4, მე-6-მე 1, მე-8-მე 1, მე-10-მე 30, მე 11-მე 4, მე-12-მე 7, მე-14-ემ 3.

განგაში შეითანხმა ბაზარზე. სადგ. სანდარეთან თანთარეთა და ეშელონების შორის მომხდარ შეტაკებამ დიდი აღშფოთება გამოიწვია მთელ რკინის გზის ხაზზე სადგურ სოლანლუდამდე. გუშინწინ დილიდანვე თანთრის მოედანის და შვითან ბაზრის თანთრები მეტად აღელვებულნი იყვნენ. დაპარაკობდნენ თავისიანების შველაზე, აქა იქ სროლაც ისმოდა. მალე ეფლურ დივიზიის ცხენოსნები გამოჩნდნენ და გამვლელებს ჩხრეკა დაუწყეს. ქრისტიან მცხოვრებლებმა ღონეები მიეტეს. დახურეს აგრეთვე ადგილობრივი ფაბრიკა ქარხნები. მალე ხასანლიდან მოვიდნენ ფინანსების სამინისტროს საქმეთა კომისარი კარჩიკიანი, სულიანოვი და სხვანი, რომელთაც შაჰმადიანთა ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ერთად დაარწმუნეს მცხოვრებლები, რომ მათ არავითარი საფრთხე არ ელით.

რუსულ კორპუსის უფროსად როგორც ოფიციალ წრეებში ლაპარაკობენ ისევ პოლკოვნიკი დრაცენკო დარჩება.

ფოსტაში, რკინის გზებზე მოძრაობის შეწყვეტის გამო რუსეთსა და ბაქოში გასაგზავნი წერილები ნ ვაგონაზდის დაგროვილა.

აბრეშუმის ჭიის თესლი. ამიერკავკასიის კომისარიატმა ნება დართო ამიერ-კავკასიის საზოგადოებიდან აბრეშუმის ჭიის თესლის გატანა.

მოსწავლეთა დათხოვნა. სამაღლისნო სასწავლებლის მოსწავლენი თებერვლის 5-დან უსურსათობის გამო სასწავლებლიდან დათხოვეს. მოწაფეები კლასიდან კლასში არ გადაუყვანით.

ჯარისკაცთა ოჯახებს საუბრადღებოდ. ომში გაწვეულ ჯარისკაცთა ოჯახებს სახაზინო დახმარება (პაიკები) ორი თვის დაურიგდებათ ერთად (იანვრის და თებერვლის).

ახალი წიგნი. რედაქციამ მიიღო იმ. ვართაგავას კრიტიკული წერილი: „შინ მდგომელი და ბავშვთა საწყარო". წიგნი გამოცემულია ქუთაისში, მთავრიშვილის მიერ. შეიცავს 135 გვერდს და ღირს 80 კ.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზის ტიპო-ლიტოგრაფიის მუშათა საერთო კრებამ, მოისმინა რა მოხსენება ამხ. კაბიანისა ბნელ ძალთა მიერ მიშავალ ეშელონებში პროვოკაც. მოქმედების შესახებ, დაადგინა წრფელი სალამი მიუძღვნას ამიერ-კავკასიის კომისარიატს და უსურვოს, რომ მან თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოსთან ერთად თანხმური მუშაობით უხიფათოდ შეძლოს ეშელონების გაგზავნა სამშობლოში.

ტელეფონი და ბოლშევიკები. თბილისის ტელეფონის ბადის უფროსმა ამიერ კავკასიის კომისარიატს შემდეგი ქალალდი წარუდგინა: „ყოველ დღე „კავკაზსკი რაბოჩის" რედაქციაში ვიღაც თაგზედები გვირეკენ გასაბრაზებლად. მივდივართ ტელეფონთან და არავინ გვიპასუხებს. საერთოდ ტელეფონის სადგურის მოსამსახურენი მეტად ცუდად გვიპყრობიან. როდესაც რეფერენდუმ ვეძახით არ გვიპასუხებენ. თუ ასე გაგრძელდა ჩვენ უფლება გვექნება იარაღითაც კი ავმხედრდეთ ტელეფონის სადგურის წინააღმდეგ. რუსეთის სოციალდემოკრატ. პარტ. ბოლ. კომიტეტი".

აფიცრების გადმოსახლება ბაკინდ-ოტეედ-ოდან. ქალაქ თბილისის დამცველ შტაბის გენერალიტეტით, დაიწყეს სასტუმრო გრანდ ოტელიდან ოფიცრების გადმოსახლება. ოფიცრები გაჭირს ეწევიან; შესაფერ ფასში ოთახებს ვერ ვშოულობთო. ძალით გადმოასახლეს უკვე 80 ოფიცერი.

საზოგადოებანი და კრებები

მეორე უბნის კომიტეტის კრება. თბილისის ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის მეორე უბნის კომიტეტის კრებამ სეპტემბერ თავმჯდომარედ აირჩია პარტიელ გოლუბ. თავმჯდომარედ ნიე ძიძიშვილი და მის ამხანაგებად დავით კალანდაძე და სოფრონ სხირტლაძე. ხაზინადრად სილოვან გიგიბერია. კომიტეტის კრებამ დაადასტურა საზოგადო კრების მიერ მოწვეული მდივანი ზალიკო ჩიხლაძე. კრებამვე გადასწყვიტა ყოველ შაბათობით საღამოს 6 საათზე იმართებოდეს კომიტეტის კრება.

თბილისის სასულიერო სემინარიაში დღეს ნაშუადღევის 3 საათზე დანიშნულია მწეფეთა საერთო კრება სწავლის საკითხის გამოსარკვევად.

ამიერ კავკასიის სეიმის დეპუტატები

მოგვყავს სრული სია სეიმის დეპუტატებისა (მენშევიკები):

1. ნოე ჟორდანია, 2. ირაკლი წერეთელი, 3. კარლო ჩხეიძე, 4. ეგგენი გეგეჭკორი, 5. არშაკ ზურაბოვი, 6. ნოე რამიშვილი, 7. ისიდორე რამიშვილი, 8. აკაკი ჩხენკელი. 9. მათე სკობელევი, 10. ვლ. ჯიბლაძე, 11. გრ. გიორგაძე, 12. მ. სმირნოვი, 13. ი. შეკაზადიანი, 14. ალ. ლომთათიძე, 15. გ. ტერ-ჰაზარიანი, 16. გ. მაბარაძე, 17. რ. არსენიძე, 18. ერ. ბერშტეინი, 19. ბ. თევზაია, 20. სილიმისტრო ჯიბლაძე, 21. ნოე ხომერიკი, 22. გ. ერაძე, 23. კ. ანდრონიკაშვილი, 24. დ. ონიაშვილი, 25. ფირუმოვი, 26. გ. ანჯაფარიძე, 27. რ. ჩიხლაძე, 28. გურჯუა, 29. ჰაიდარ აბაშიძე, 30. გ. გაგლოევი, 31. ლ. დადიშკელიანი, 32. ვლადიმერ ახმეტელაშვილი, 33. ვ. ჯუღელი, 34. ვლასა მგელაძე, 35. კ. ქარცივაძე, 36. ალ. დგებუაძე.

კანდიდატები. 1. მინადორა ტოროშელიძე, 2. ბაქოს ორგანიზაციის წარმომადგენელი, 3. სტრელკოვსკი, 4. კ. გვარჯალაძე, 5. ი. სალაყაია, 6. ვლ. ემუხვარი, 7. ციწინაძე, 8. კიღურაძე, 9. ილ. ფირცხალაიშვილი, 10. ლეგაშკვერი, 11. ს. ფარნაიშვილი, 12. ბერიშვილი, 13. მოისეენკო, 14. კ. კანდელაკი, 15. გრ. ურატაძე, 16. ა. ჩიჯავა, 17. კოვალიოვი, 18. ბ. ფირუმოვი.

სურამი ქალაქად

სურამის ქალაქად გამოცხადებისთვის ამიერ-კავკასიის კომისარიატმა შემდეგი დადგინა: ამიერიდან დაბა სურამი (გორის მაზრა) გამოცხადდეს ქალაქად და მიეცეს ყოველნაირი სამოქალაქო უფლებანი.

1. ქალაქში მოქცეულ მიწების პარცელებს ეძლევათ სადგილმამულო უფლებანი.

2. გამოსაყენებელი მიწები, ქალაქის საკუთრებაში შედის.

3. ქალაქში მცხოვრები სოფლელები სარგებლობენ ყველა უფლებებით და ასრულებენ ყოველნაირ მოვალეობას თანახმად ქალაქის წესდებისა.

4. მიენდოს საგუბერნიო კომისარს საჭირო განკარგულებების მიხედვა და ამასთანავე მიეცეს ზომები ქალაქის არჩევნების [illegible] ისათვის, თანახმად დროებით მთავრობის მიერ დადგენილ დებულებისა (15 აპრილი 1917 წელს) შესდგეს 20 კაცისაგან შემდგარი სახმოსნო სია და

5. ამაზე კომისარს მიენდოს ქალაქის საზღვართა მოწესრიგების საქმე და სხვა საჭირო საქმეები ქალაქისა.

ხელს აწერს: ამიერ-კავკასიის კომისარიატის თავმჯდომარე **გეგეჭკორი.**

შინაგან საქმეთა კომისარი

ა. ჩხენკელი.

ჯარის კაცების ჯამაგირი ამიერ კავკასიის კომისარიატის დეკრეტი

(1918 წელი თებერვლის 5)

ამიერ კავკასიის კომისარიატმა, სამხედრო და საზღვაო სამინისტროს საქმეთა კომისრის მოხსენებით—დადგინა.

1) გადაწყვეტილ იქმნას, 1917 წელს შედგენილ სიით ჩვეულებრივ და სამხედრო ჯამაგირის მაგიერ, (სამხედრო უწყების ბრძანება 1917 წ. № 256) ახალი ჯამაგირი ყველა ჯარის კაცთათვის:

ა) ის ჯარის კაცები, რომლებიც მოქმედობენ კავკასიის ლაშქარში და გაწურილნი არიან შტიბებში და სამხედრო დანიშნულების გამგეობა-დაწესებულებებში, მიიღებენ თვიურად 35 მანეთს იმ ხანში რა ხანსაც დაჰყოფენ ფრონტის რაიონში.

ბ) ის ჯარის კაცები, რომლებიც მსახურებენ ზურგის რაიონში თვიურ ჯამაგირათ 20 მან.

2) ის ჯარის კაცები, რომლებიც ახლა გადადებულ თვიურ ჯამაგირზე მეტს ღებულობენ—ისევ ძველ ჯამაგირს მიიღებენ.

3) ფრონტის ნაწილის და ზურგის რაიონის გაფარგლა მანდილიანი აქვს კავკასიის ფრონტის მთავარსარდალს.

4) პირველ პუნქტში აღნიშნული ჯამაგირი მიეცემათ კავკასიის ლაშქრის შტაბებს, გამგეობა-დაწესებულებათა ნაწილების ჯარის კაცებს.

5) ეს დეკრეტი არ შეეხება იმ სამხედრო ნაწილებს, გამგეობათ და დაწესებულებებს, რომელთაც ფრონტი და თავიანთი ალაგები დასტოვეს ამიერ კავკასიის კომისარიატის მიერ 1917 წ. ქრისტეშობისთვის 17 გამოცემულ დეკრეტის თანახმად.

6. კავკასიის ფრონტის მთავარსარდალი ბრძანებით გამოაქვეყნებს იმ ნაწილების, შტაბების, გამგეობა-დაწესებულებათა სიას, რომელთაც შეეხება ეს დეკრეტი.

7) ფრონტის მთავარსარდალს უფლება ეძლევა ეს დეკრეტი გამოიყენოს იმ ნაწილების, შტაბების და გამგეობა დაწესებულებათა მიმართ, რომელნიც იხსენიებიან ამ დეკრეტის მე-5 პუნქტში, მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ ეს ნაწილები იმყოფებიან იმ ადგილებზე და ასრულებენ იმ სამფაოს, რომელიც მათ სამხედრო მთავრობამ დაუნიშნა და ამასთან არა უმეტეს ორ თვის ვადით და ამ ნაწილების ჯარის კაცთა სრული სიით.

8) პირველ პუნქტში აღნიშნული ზომა მოქმედებაში შევიდეს ამ წლის თებერვლის პირველიდან.

9) პირველ პუნქტში აღნიშნულ ჯამაგირს ჯარის კაცები მიიღებენ მხოლოდ ნამდვილ სამსახურის ასრულების დროს. ავადმყოფობის, შინ ყოფნის და ისეთ დავალების [illegible]ების დროს, რომელსაც არავითარი დამოკიდებულება არა აქვს სამხედრო სამსახურთან—ჯარის კაცი ჯამაგირს კვლავ 1917 წლის სიით მიიღებს.

ხელი მოაწერა: ამიერ კავკასიის კომისარიატის თავმჯდომარე **გეგეჭკორმა.**

დაამტკიცა: სამხედრო და საზღვაო სამინისტროს საქმეთა კომისარმა

გობეჩიამ.

მდგომარეობა სპარსეთში

დეპეშით მოსულ ცნობით, გენერალ ბარათაშვილის კორპუსის შტაბი, ინგლისელებისგან დაპერილ ქამადანიდან ყაზვინში გადავიდა. (ყაზვინი კასპიის ზღვიდან 218 ვერსით არის დაშორებული). რუსები სასწრაფოდ ჩასცლიან სპარსეთს. ზოგიერთი ტრანსპორტები დანიშნულ ვადაზე ადრე მოდიან ენზელში. ევაკუაციის საბოლოო დასრულება 34 მარტისთვის არის დანიშნული, მაგრამ [illegible] ადრე დათავდება. თურანელ მსროლელ ნაწილების დაშლა ბაქოში მოხდება და არა წინედ განზრახულ თურქესტანში.

სპარსეთიდან წასულ ჯარისკაცებს სახლში ნარაღით გაუშვებენ. რეშტიდან იუწყებიან, რომ უბრალო მიზეზით ერთმა პოლკმა რეშტში აბოხება მოახდინა და უარი განაცხადა რუსეთში წასვლაზე. ძლივს ძლიერით დაითანხმეს იგინი ბაქოში წასვლაყვნენ. თეირანში ასეთივე უთანხმოება დაიბადა დამინადრებულ ყაზახთა დივიზიაში. უთანხმოების შედეგად ის მოჰყვა, რომ დივიზიის უფროსი პოლკოვნიკი კლერეე გამოგიდა სამსახურიდან. დივიზიის უფროსობა მიენდო პოლკოვნიკ სტაროსელსკის, რომელიც და ამტკიცა შაჰის კაბინეტმა. და თუ დივიზიამ ვაინაჩრობით უკანასკნელ დღემდე მიაღწია, ესეც ინგლისურ მისიის წყალობით.

ჯულფა-თავრიზის გზას დაკეტვის შესახებ ნამდვილი ცნობები ჯერ არ მოგვსვლია. გზა დაკეტილათ იმ არევ-დარევისა და სიმბეცისათვის, რომელსაც უკან დაბრუნებული რუსის ჯარი იდენს. საოლქო ცენტრმა სასოფლო თბილისში ელჩა, რომ თავრიზში დატოვებულ ქონების გამოსატანად შეეშვან 120 ჯარისკაცი. თავრიზიდან შემოთვალეს, რომ ხეოლოდ ათი ჯარისკაცის შეშვება შეგვიძლიანო. როგორც ადგილობრივ ბანკებს ატყობინებენ თუმნის მაზანდა 14 მან. დაითიშაურია. ოდესმა სატრანსპორტო კომპანიამ მოახდინა თავისი ლიკვიდაცია და დახურა განყოფილებები თეირანში, ასთარაში და ზემესედერში. თეირანში [illegible] რუსული ლომბარდი.

ქალაქის საგზო

თებერვლის 5 სხდომა.

სხდომა 9 ს. 15 წ. დაიწყო. თავმჯდომარეობს ა. ხ. ლომთათიძე.

სითხის სათბობი მასალა

ქალაქის თავი ნ. ზ. ელიავა თავის მოხსენებაში სითხით სათბობი მასალის შესახებ აღნიშნავს, რომ ქალაქში თავი იჩინა მაზუთის კრიზისმა. რკინის გზისა, ქალაქის თვითმმართველობისა და სათბობ მასალისათვის მზრუნველ კომიტეტის წარმომადგენელთა თათბირს გამოურკვევია, რომ თებერვლის პირველისათვის ქალაქში დარჩენილი მაზუთი სულ 23 დღე-ღა იქნება საკმაო. სათბობ მასალის მზრუნველმა კომიტეტმა, ამიერ-კავკასიის ნებართვით, დადგინა, რომ მაზუთის ძალიან შემცირებულ იქნეს 75 პროცენტით. ეს კი ეფერხებს ქალაქის სხვა და სხვა დაწესებულებათა და წარმოებათა მოქმედებას. 8 საათის და 15 წუთის შემდეგ იმოძრავებს სულ 15 ვაგონი. განაპირა უბნებში თითო-თითო ვაგონი ივლის. 8 საათის შემდეგ მე-9 მარშრუტი ალარ იქნება.

მაზუთის ხმარების შემცირებამ გამოიწვია ელექტრონის ნაკადის ხელახლად განაწილების საკითხი. კეთილ სახლებისათვის გადასწყვეტენ ერთგვარ ზომას. თეატრებსა და სხვა და სხვა გასართობ დაწესებულებათა შესახებ გამგეობამ დადგინა, ენერგია 50 პროცენტით შეუმცირდეს. სხვა და სხვა „ფონჯან ჩაის" შესახებ გამგეობამ მ ჯელობა იქონია მათ დახურვის შესახებ. ყოველ შემთხვევაში მათ შეზინდებისას უნდა ჰხურავდნენ.

ა უ რ ი

უბურობა და უსურსათობა დღითიდღე მატულობს. მთავარი უბედურება ისაა, რომ, არ მოიპოვება წისქვილები ხორბლის დასაფქვავად. გამგეობის წევრს დ. მ. პოპოვს კავკავში ერთი წისქვილი ოჯარით ჩაუდგია ხელში, მაგრამ ერთი ვერას გაწყობს. თუ საქმე გამოკეთდა მცხოვრებლებს სიმინდის ფქვილი დაურიგდებათ წესიერად. ხორბლის ფქვილი ალარ არის.

ხმოსანი მ. ი. **ბერბერიანი** კითხულობს: „ზომებს ღებულობთ თუ არა, რომ რკინის გზებზე მოძრაობა განახლდეს?

ნ. ზ. **ელიავა** უპასუხებს, რომ ამისათვის ყოველგვარი ზომებია მიღებულია.

ხმოსნების გამოცვლა

ხმოსანი გ. რ. **აუშტროვი** (მენშევ.), გ. ი. ნათიძე (ს. რ.) და გ. ს. **იაგჯიანი** მოითხოვენ ნება დაერთოს მათ ფრაქციებს, ხმოსნები კანდიდატებით შეცვალონ, ხოლო ამისათვის საკმაოდ ჩათვალონ მათი პირადი განცხადება.

საბჭომ ცოტა ხნის მსჯელობის შემდეგ ეს უფლება მიანიჭა მთხოვნელებს.

ბინის საქმეთა მომრიგებელი მოსამართლენი

ა. ხ. ლომთათიძე აცხადებს კომისარიატის წინადადებას ბინის საქმეთა 2 მოსრიგებელ მოსამართლის არჩევის შესახებ და წინადადებას იძლევა, რომ საბჭომ არჩევნები მოახდინოს.

ქალაქის თავი ნ. ზ. ელიავა იძლევა ცნობებს, რომ მომრიგებელ მოსამართლის ჯამაგირად გადაწყვეტილია თვიურად 300 მანეთი 90 მან. სამხედრო მოძალებით.

შემდეგ ქალაქის თავი ეხება სამომრიგებლო უბნების ნაციონალიზაციის საკითხს და აღნიშნავს, რომ ამის შემუშავებას გამგეობა უკვე შეუდგა.

თავმჯდომარე კითხულობს რამდენიმე პირის თხოვნას, [illegible] ჰურო მომრიგებელ მოსამართლის თანამდებობის დაკავება.

რ. გ. **აუშტროვის** წინადადებით სხდომა 10 წუთით იხურება.

მომრიგებელ მოსამართლეებად საბჭო ირჩევს გ. ნ. **ჯის** გუბერნიის ყოფილ მომრიგებელ მოსამართლეს ე. მ. მარიანაშვილს და სომხის ეროვნულ კორპუსის მომრიგებელ მოსამართლეს ტერ-მარტიროსიანცს.

მილიციონერების ჯამაგირი

გამგეობის წევრის ს. ბ. **ფირუმოვის** მოხსენებით, საბჭომ დადგინა, რომ უმცროსი მილიციონერები თვიურად ღებულობდნენ 250 მანეთს, უფროსი 300 მანეთს, უბნის კომისრები 350 მან. და მათი თანაშეწყვნი 325 მ. ამასთან უმცროს მილიციონერებს ეს მომატებული ჯამაგირი მიეცეთ წარსულ წლის ქრისტეშობისთვის პირველიდან, ხოლო დანარჩენებს ამ წლის იანვრის პირველიდან.

ტრამვაის მოსამსახურეთა სამოსი

გამგეობის წევრის ი. ი. **ბესელიძის** მოხსენების შემდეგ საბჭომ კარგა ხანს იქონია მსჯელობა და დადგინა, რომ ტრამვაის თვითეულ მოსამსახურეს ტანისამოსის ფულად მიეცეს 25 მ. ნეთი. ა. ნ. ხუდადოვმა წინადადება შეიტანა, რომ ტრამვაის მოსამსახურეთ მიეცეთ საშუალება დაბალ ფასებში იყიდონ ჯარისკაცთა მაზარები.

გამგეობამ ეს შემდეგისათვის მხედველობაში მიიღო.

ომში დაზარალებულთა დახმარების კომიტეტი

ომში დაზარალებულ დახმარების ცენტრალ კომიტეტის წევრებად აირჩიეს: მახვილაძე, ზურაბიანი, სადაგიშვილი, კიკვაძე, გ. ხატისოვი, აბაზიანი, ზარგარიანი, ხუბერიანი, კაჭაური, სუხოვი, გრუზენბერგი და ბარათაშვილი.

სასანიტარო მზრუნველობათა თავმჯდომარენი

გამგეობის წევრის ა. ა. კალიუჟნის მოხსენებით, ქალაქის საბჭომ სასანიტარო მზრუნველობათა თავმჯდომარეებად აირჩია: მათეევი, ალდადანოვი, ჯანგოვი, აპრელიანი, ჰასან-ზადე, ბორისოვი, იოანისიანი, პეკარსკ, ტერ სტეფანოვი, მინასოვი, სავერიეფი და ნოსკალევი.

არჩევნები

ქალაქის თვითმართველობის არჩევნების წარმომადგენლად ტრაბეზის მიერ ინსტიტუტის მომწყობ კომიტეტში არჩეულია ექმი მუხაძე. ქალაქის სახელმწიფოს გადასახადის საქმეთათვის შემდგომ მე-7-ე კრებულში ქალაქის გამგეობამ თავის წარმომადგენლებად აირჩია: ბარდიშიანი და ნათიევი, ხოლო მათ მოადგილედ—მუშეგიანი და ივანოვი.

უძრავ ქონებათა გადასახადის საქმეთათვის შემდგომ მე8-ე კრებულში ქალაქის გამგეობამ თავის წარმომადგენლად აირჩია: ათოიეი, კახიანი, არუთიუნიანი, ტერ-სტეფანოვი და მათ მოადგილეებად: ზურაბიანი, თედეევი, შარონიანი და კიკვაძე.

სავაჭრო ზედამხედველობა

გამგეობის წევრი ხ. გ. **ფირუმოვი** თავის მოხსენებაში აღნიშნავს, რომ უქმდება სავაჭრო-სამეურნეო პოლიცია (მილიცია) და მის მაგიერ არსდება სავაჭრო ზედამხედველობა, რომელიც შესდგება ორ დამოუკიდებელ განყოფილებისაგან: 1) მომკრეფი და 2) სავაჭრო-სასურსათო ზედამხედველობა. ქალაქი იყოფა 24 უბნად. თვითეულ უბანს უდგა თითო აგენტი. ყველა 24 აგენტის უფროსად კი გამგეობა ერთ უფროს აგენტს ნიშნავს. უფროს აგენტს ჯამაგირად ეძლევა 400 მანეთი,—უბნის აგენტს 300 მანეთი. უფროს აგენტად გამგეობამ დანიშნა ვართანიანი.

ხმოსანი ვ. **აბაზიანის** აზრით ზედამხედველობის აგენტთა არჩევნებში გამგეობას უნდა ერთგვარი კონტაქტი დაეჭირა სასურსათო საქმეთათვის შემდგომ კრებულთან და მასთან ერთად აერჩია და გადაეყენებინა ესა თუ ის პირი ამა თუ იმ თანამდებობაზე.

ქალაქის თავი ნ. ზ. **ელიავა** აღნიშნავს რომ სასურსათო საქმეთათვის შემდგომ კრებულთან ერთად აგენტების არჩევნები გამგეობის პრეროგატივებს ეკუთვნის.

საბჭო გამგეობის მოხსენებას ღებულობს.

წვრილი საქმეები

გამგეობის წევრის კალიუჟნის მოხსენების თანახმად საბჭომ გადასდო 37 ათასი მანეთი პირუტყვთა სადგომყოფის მოსაწყობად.

გამგეობის წევრის გ. გ. კონაშვილის მოხსენების თანახმად საბჭომ გადასდო 39.732 მან. მიმდინარე წლის ენკენისთვიდან ახალ სკოლების გასახსნელად. თვითეულ სკოლაზე ნაანგარიშევია 4.480 მან.

ოსების და მაჰმადიანთა სკოლების მეთვალყურენი

ოსების სკოლების მეთვალყურედ საბჭო ირჩევს თედეევს, ხოლო მაჰმადიანთა სკოლების მეთვალყურის არჩევა შემდეგ სხდომისათვის გადაიდო. სხდომა სრულ 11 საათზე დასრულდა.

გორის ამბები

სენი გადაშლებია,—ამბობს ქართული სიბრძნე. ბოლშევიზმის ბრეყვრიალა იდეები ხულიგანურ ცომად აუზელიათ ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცებს და გამვლელ-გამომვლელს სთავაზობენ. შემზარავია მათი მიერ გამოწვეული [illegible]: [illegible] ბის მობილიზაცია, თვითეულში თითქმის ათ-ათი გალეშილი კაცი, იარაღით და ლრიანცელით უფლის მთავარ ქუჩაზ, ისვრის წარა-მარად, ჰმართავს ბრბოს ჯგუფურ მიტინგებს და აშკარა პროვოკაციას ეწევა სამოქალაქო ომის გასაჩაღებლად. მათი მუქარა ჰხვდებათ არა მარტო ყოფილ თავად-აზნაურებს, არამედ თვით მენშევიკთა ბელადებს. პატარა ნიმუში:

— ამხანაგო, ლები,—ეუბნება გალეშილი აპელატაწყვეტილი ჯარისკაცი მეორეს. თქვენი ჟორდანია და ჩხენკელიც ისეთივე კონტრრევოლუციონერები არიან, როგორც კორნილოვი. „კორნილოვმაც ეგრე მოგვატყუა, პოზიციაზე როცა ვიყავით, დაგვაჯერა რევოლუცია უნდა ვიხმაროთ და რომანოვების ტახტზე აყვანა კი მოიტყუა. გეუბნები: თეთრი თეთრია და შავი—შავი!

ამაოდ ცდილობდა მოწინააღმდეგე ბარე ტაბილი სიტყვით და „ამხანაგოთი" დაერწმუნებინა, რომ თვითონ ის სცდება, რომ ადამიანს, რომელსაც რომანოვების დროსაც შეეძლო თავისი ნიჭით ესარგებლნა და თითქმის სამინისტრო პორტფელიც ხელთ ეგდო, არ შეუძლიან ღალატის თვის იდეებ, მაგრამ .. „თეთრი თეთრია, ამხანაგო, შავი შავ-, გაისმოდა მოშლილ წისქვილსავით აჩეზებული სიტყვები და თვალ-ბ დაბეჟეტილი ბრბოს სიხარულით მა ტაშს უკრავდ.

ცხადია, ასეთს პროპაგანდას და თავ-გასულობას დროზეე სჭირდებოდა ზომები. უნდა სიმართლე ითქვას, რომ ადგილობრივი კომისარიატი ბევრს სცდილობდა შეეგონებინა თავზე ხელადებული ბრბო, უმზგავსო საქციელით პროვოკაციის ანკეს არ წამოჰგებოდა და სამოქალაქო ომი და ხოცვა ელეტა ძმათა შორის არ ჩამოეგდო. მაგრამ როგორც ყოველთვის, ეხლაც კეთილ გონიერება არ იქმნა შეწყნარებული და უნებურად კომისარიატს მოუხდა სასტიკ ზომებისთვის მიემართნა. ჯერ იყო და კვირას, 4 თებერვალს, სამხედრო წესები გამოცხადებულ იქმნა. მცხოვრებთ ეკრძალებოდათ შეჯგუფება, საღამოზე უდროუდროოდ გამოსვლა, თოფის სროლა და სხვა. იმ დღემ, მართლაც, ჩინებულად ჩაიარა, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ წითელ გვარდიის დემონსტრაციას და ნაწილებად პატრულების გამოშვებას, რომელთაც ოციოდე ასე ვსთქვათ, „ბოლშევიკი" ურჩობისთვის დაიპატიმრეს. ერთს მათგანს ბრლანიც კი დაამტვრევინეს და იარაღიც ჰკაცრეს.

კომისარიატის ზომების წინააღმდეგ ვეღარმა ბრბომ გაბედა. ბოლშევიკური" ნაბიჯი დგება დაიწყო სათანადო პასუხის გა ა-ცემათ. ეს პასუხიც თავისებური ბრბრბრიალობით დაიწყო: უმიზეზოთ ერთმა მათმა ხელმძღვანელთაგანმა ქალაქში რევოლვერი [illegible]. გვარდიელებმა დაუყოვნებლივ დაატუტუცეს „ბოლშევიკებმა" დამტუსაღებელთ და კომისარიატს ლანძღვა დაუწყო, ერთი სიტყვით „ბოლშევიკური" ნაბიჯი გადასდგა და მით ანიშნა ალვირ-წასნილ ბრბოს, რომელსაც მთელი პოლკი შეადგენდა, მოსულიყო და კომისარიატისთვის დაეწყო სროლა. სროლას სროლით უპასუხეს, რაც მთელ გორის ქუჩებს ელვასავით მოედო. წითელი გვარდია ენერგიულად შეუდგა მართლაცდა „აჯანყებულ მონების" ალაგმვას და მალე დაიპყრა საოკეთესო პოზიციები, როგორიც არის რკინის გზის სადგური, ხიდი, ქალაქის თვითმართველობა, ყოფილი სამეფო ქუჩა და სხვა.

გვარდიელების მოქმედება მით უფრო განაყოფიერდა, რომ მას მალე ქონიდან და ხაშურიდან დაბრუნებული წითელი გვარდიელები მიეშველნენ. სროლამ დამითაც გასტანა. ბოლოს საქმე „ბოლშევიკთა" დამარცხებით გათავდა. მათ მოლაპარაკება დაიწყეს. გვარდიელები მოითხოვდნენ იარაღის აყრას, რაც სისრულეში მოყვანილ იქმნა.

არის ეს სრული ლიკვიდაცია გორელ „აჯანყებულ მონათა" ბოლშევიკობის? არ ვიცით. ის კი თამამად შეიძლება ითქვას, რომ გადარჩენილი და იარაღ ასხმული გაქცეული „მონები" ახლა ახალს ბრბოს შეადგენენ და ქართლის იმ ამწოკებელ მაზრებს შეუერთდებიან, რომელნიც თითქმის ყოველ დღე ქართლის სხვა და სხვა კუთხეში ვეღარობისა და სიცოფის გრიგალს უშვებენ...

ქართველი.

სოფლის აგრარული მოკრაფების გამო

...ომი შესწყდა და რუსეთის ფრონტებთან ერთად მთელი კავკასიის ფრონტიც დაცარიელდა; ბოლშევიკურ ...ებით გაჟღენთილი ქართველი სალდათობა სოფელს დაუბრუნდა და გარეშე მტრისაგან გაშზადებული თოფები თავის მიწა-წყლის შვილებს მოუბრუნა და მათზე ნადირობა გაჩაღდა.

ორგანიზაციულად შეკრულმა რაზმებმა დაარბიეს ბორის მაზრის რამდენიმე სოფელი, ჰბოცავენ და ეძებენ ფარულად წოდებულ ყოფილ თავადაზნაურებს, აწამებენ და არბევენ ყველას, ვინც კი მათის შეხედულებით „ბურჟუა“ წარმოადგენს ან და ყოფილ თავად-აზნაურობის ეკუთვნის: დაბოცეს ციციშვილები, მაღალაშვილები, ყარანგოზიშვილები, ვეპირიშვილები; დაარბიეს და სცემეს ფალავანდიშვილებს, აშირეზიებს და მრავალ სხვას; ერთი სიტყვით სოფლის სიმყუდროვე დაირღვა და ალაგ-ალაგ ჯავ ...ებული ცეცხლი დანთით, რომელიც ...ია მალე მთელ საქართველოს მოედის, თუ რაიმე ლონე არ ვიღონეთ და დროზე მას რიგიანად პატრონობა არ ადმოუჩინეთ.

რევოლიუციამ რუსეთი დაანაცვალა — პატარ-პატარა სახელმწიფოებად დანაწილდა და ყველა მათგანი ...ებს ...ია, რომ მოპოვებული დამოუკიდებლობა ხელიდან არავინ გამოსტაცოს და გარეშე მტერს ...ებ დაუსვამდეს. ეს ...ები გვიკარნახებენ ჩვენც, რომ საქართველო სულერთულად სახელმწიფოდ გარდიქმნას და ჩვენს ნებაზე მოვაწყოთ მისი შინაური მართვა-გამგეობა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ მხრივ საქართველოს ბედ-იღბალი, ჩვენი ...ა ...ებ, დაბნეული გამოდგა, ეს ხდება იმ დროს, როდესაც სხვა პატარა სახელმწიფოებმა ასეთი თავისუფლება, შედარებით, ადვილად ირგუნეს, საქართველოს ეს თავის სალირლად უჯდება—შინაურ მტრებთან ერთად, რომლებიც ჰგლეჯენ და სწოვენ ქონებრივად თუ გონებრივად, მას გარს შემოერტყმია გარეშე მტერიც და ცდილობს ...ელეშაპის პირით ...ად გადაყლაპოს და ...-მიწის ...ებიდან მისი სახსენებელი აღგავოს! მუდამ ...ამს შეიარაღებული მტერი თავს დაგვტრიალებს, ...ი-დღე საუკეთესო ძალებს ...ის და მინა ნელ-ნელა სპობს ჩვენს ...ც მცირე-მცირეოვან საქართველოს!.. ეი სწორედ, იმ დროს, როდესაც ჩვენი საშშოდლო ასეთ უკიდურეს მდგომარეობაშია მისი დარაზმული შვილები, იმის მაგივრად, რომ საერთო ძალით მტერს გაუმკლავდენ, ამოღებული მანვილით თავისსავე ძმებს დაჭრევენ და მათ დანთხეულ სისხლს გაუმაძღრად ეწოფებიან!!. ნეტავ რას ჰფიქრობს ის ქართველი, რომელიც ...ის სახით ოჯახში შემოგვპარვია და მტრის სასყიდელ გმირობას განაგრძობს? რას ჰფიქრობს ის ქართველი, რომელსაც სამი წლის ...ა ...ი-ათასი ...ის ...ნკო სისხლი დაეღვარა და ...ლა თითონ განაგრძობს ...ეს სისხლის ...ას? ასეთ ადამიანს ჩვენ ქართველს ვერ ვუწოდებთ, სამშობლოს ერთგულ შვილს ვერ დავუძახებთ! პირიქით იგი მოღალატეა ...ელასი—რევოლიუციის, თავისუფლების, ...ის, ...ის და თავით სამშობლოსაც,—იგი ...ნდა განვაცხადოთ და სამუდამო წყევა-კრულვით ჩვენი საზოგადოებიდან განვაგდოთ!..

რა უნდა იყოს მიზეზი, რომ ფრონტებიდან დაბრუნებულ ქართველ სალდათობას ...ი რაზმები შეეკრიბ ...ა და თოფით ხელში გამზადებული ...ლეტას უქადის ...ელს, ვინც ...ს „ბურჟუად“ და მეშამულეთ მოიჩენენა?

როგორც სხვაგან ისე საქართველოში რევოლიუციის ხანმ მთელი ერი დაჰყო რამდენიმე პოლიტიკურ პარტიად, რომელსაც საერთოდ თვისი განსაზღვრული პროგრამა აქვს შემუშავებული და მიწის საკითხსაც უმთავრესი ადგილი აქვს მიჩენილი; ყოველი მათგანი ...ულ საკითხს თუმცა თავისებურად აშუქებს, მაგრამ ყოველი პოლიტიკური ქართული პარტია უმთავრესად ჰფიქრობს თვის უმიწაწყლო მუშა ქართველზე და ცდილობს მის მიწით გამდიდრებას. მაგრამ ამის წინააღმდეგ ამხედრდა ის წოდება, რომელსაც მიწები ჩამოერთმევა?

მაშ სად უნდა ვეძიოთ ძმათა შორის ...ებ ...ის მიზეზი და რაში მდგომარეობს მისი საიდუმლოება? ამის პოვნა ძნელი არ იქნება, თუ გავითვალისწინებთ, რომ სოფელი უპარტიოდ არის მიგდებული და მას ...ი-ილბლის ჩარხს ისეთი პოლიტიკურად უსუსური პირები ატრიალებენ, რომლებსაც არ შეეძლიათ სალი აზროვნება და თვის საკუთარი ინიციატივის გამოჩენა.

მთელი მათი პოლიტიკური მოღვაწეობა მხოლოდ იმის გარშემო ტრიალებს, რომ რაიმე ...ულობა-ანარქია მოახდინოს, ერთი მეორეს წაჰკიდოს და უდანაშაულო სისხლი დაჰღვარონ, ამით ისინი ფიქრობენ ნამდვილ პოლიტიკურ მოღვაწის სახელი მოიხვეჭონ.

გადახედეთ დღეს მთელი ქართველის სოფლების კომისრებს, გადასინჯეთ მათი წარსული, დაუკვირდით მათ აწინდელ მოქმედებას და მაშინ დარწმუნდებით, ...ეთ ...ის ...ონის მიმცემი სოფლ... ...ებელ ...ნარქული მეძრ... ...ბ! ...ებ ...ებ ...ში ...ც კი ...ფ..., რომ სურამის კომი... ...ალ... ...ალ... ...ში გაიძახოდა: „სახელ თავდაზნაურობას არ ამოვიღებ-ეთ, მანამდისინ ჩვენი საქმე ვერ გამოკეთდებაო“. ეი ნაყოფი ამგვარ აგიტაციისა! როდესაც კომისარი ამას ამბობს, იქ ამ სიტყვების გამგონი შეეგნებული გლეხკაცობა გასაჭყურნარი არ იქნება, თუ ამაზე უარეს ...ულობას მოახდენს!!.

ჩვენ საკირეოდ მიგვაჩნია, რომ ...ებ ...ა ...ა ...ის კომისარიატმა განსაკუთრებული ...ება მიაპყროს ...ელ სოფლის მდგომარეობას და ...ონებელ გაგზავნოს საგანგებო კაცები ქართლის ...ელ ...ებში, რათა საზოგადოებისთვის გამოუყენებელი და პოლიტიკურად უსუსური კომისრები ...ონებელ შეცვალოს უფრო ...ულ და პოლიტიკურად ...ულ პირებით, შეაკვლევინოს ...ელ სოფელს საათადარიგო მილიცია და ...ანისკენელს ...ის სოფლის ...ის ...ენა, რათა სურამის მზეკვს კომისრებს ადგილი არ ...ონდეთ სოფლის ...ის ...ებ ...ში, წინააღმდეგ შემთხვევაში ...ული ...ი ...ა გაძლიერდება, საქართველოს მთელიანობისათვის გარეშე მტერთან ...ულ ...ში ...ი ...ა ...ებ ...ში ...ა ...ა ...ა